

Rast baze korisnika i kontinuirano ulaganje u nove tehnologije potvrda su opravdanosti odluke da samo kontinuiranim investicijama možemo dugoročno osigurati stabilan rast

Intervju

VILIM PRIMORAC, PREDSDJEDNIK
UPRAVE HT ERONET-A

Ulaganje u tržište i nove tehnologije dugoročno će nam donijeti pozitivne učinke

Goran Sudar

O rezultatima poslovanja u prvoj polovini ove godine, novim uslugama i ponudama, 4G mreži, investicijskim projektima i drugim procesima u HT ERONET-u govori predsjednik Uprave Vilim Primorac.

Prošlo je prvih šest mjeseci ove poslovne godine koja je bila u znaku 4G mreže. Kakvi su rezultati HT ERONET-a?

Ono što ponajprije želim naglasiti jest da je, općenito, u telekomunikacijskom sektoru, već dugi niz godina očigledan pad prihoda. Tako je i HT ERONET u prvih pola godine ostvario lošiji rezultat od očekivanoga, s obzirom na niz stvari koje nismo mogli predvidjeti našim planom. Neto dobit HT ERONET-a u prvih pola godine je negativna, ali očekujemo da se taj rezultat neutralizira u drugoj polovini godine, primarno zahvaljujući svim aktivnostima koje smo poduzeli i koje poduzimamo.

Što su razlozi za takav rezultat?

Bitno je naglasiti da u situaciji u kojoj je pad prihoda prisutan na tržištu, što sam već kazao, intenzivno radimo na optimizaciji poslovnih troškova. Nažalost, jedna od stavki koja ima velik negativan utjecaj na naš rezultat je i neočekivano velik iznos naknada RAK-a za korištenje radiofrekvencijskoga spektra, iznos koji nismo uključili u plan poslovanja za ovu godinu. S nestrpljenjem smo iščekivali konačnu dozvolu za 4G i bili spremni s tehničkom provedbom započeti odmah po dobivanju licencije, ali nas je, s obzirom na ranije najave, iznenadio konačni iznos cijene licencije od 17,5 milijuna maraka i dodatna 2,2 milijuna maraka godišnjih naknada za korištenje radiofrekvencijskog spektra. Smatramo da ovakvo povećanje naknada nije opravdano u situaciji kada tehnička platforma za potpunu komercijalizaciju 4G licencije još nije izgrađena, tako da ispada da moramo unaprijed platiti nešto što još nismo počeli koristiti u punom opsegu. Prošla i ova godina su, inače, u znaku intenzivnoga procesa transformacije i modernizacije naše cjelokupne mreže i usluga, a cjelovita IT transformacija proces je koji je u tijeku i koji zahtijeva velika ulaganja.

HTERONET zapravo bilježi i do-

sta pozitivnih trendova. Moram primijetiti da ste ove godine išli s jako povoljnim i za korisnika zanimljivim SMART tarifama koje su izazvale pravi bum na tržištu te Roaming internet opcijama.

Tako je. Ono što želim istaknuti jest da bilježimo nastavak trenda rasta korisničke baze u mobilnom segmentu, prioritarno iz baze prenesenih brojeva, unutar kojega HT ERONET ima izvanredne rezultate postotnog udjela, većeg od 50 posto svih prenesenih brojeva. To je opet dokaz povjerenja koje nam daju korisnici drugih telekoma te opravdava naš dugoročni smjer ulaganja u kvalitetu usluga i zadovoljstvo korisnika. Sigurno su ovom pozitivnom trendu, u mobilnom segmentu, doprinijele i nove SMART tarife lansirane usporedo s uvođenjem dugoočekivane 4G tehnologije te naše Roaming internet opcije koje su, kao jedinstvenu ponudu na tržištu, naši krajnji korisnici dobro prihvatili s trendom kontinuiranog rasta. Bilježimo i stabilizaciju prihoda u segmentu fiksnih usluga te otvaranje novih tržišnih niša. Ovo se posebice odnosi na segment ICT-ja gdje smo, uz rast prihoda od postojećih usluga te uz novoplasirane usluge, uspjeli ostvariti povećanje prihoda i do 20 posto u usporedbi s prošlom godinom, a sve u skladu s dugoročnom orijentacijom transformacije u digitalnu kompanije koje će, siguran sam, znati odgovoriti izazovima telekoma u 21. stoljeću.

Na tragu spomenute 4G tehnologije, što mogu očekivati korisnici HT ERONET-a?

Naši korisnici u idućem razdoblju mogu očekivati niz novih usluga. U prvome redu tu mislim na usluge mobilnog interneta te usluge temeljene na OTT tehnologijama.

Već ste kazali – licencija i ulaganje u 4G mrežu kompaniju je jako puno stajalo. Na Sajmu gospodarstva u Mostaru ste je promovirali, u svibnju je puštena u komercijalnu uporabu. Dokle se došlo s projektnim aktivnostima?

Iznimno smo zadovoljni dinamikom projektnih aktivnosti, tako da već u dobrom dijelu gradova i općina diljem BiH imamo prisutan 4G (4G+) signal. Uz kontinuitet radova na terenu, kvali-

teta i dostupnost mreže i usluga, iz tjedna u tjedan, bit će sve bolja. Sasvim sigurno uvjete definirane licencijom ispunit ćemo mnogo ranije nego što je to predviđeno. U srpnju smo potpisali i okvirni ugovor s Ericssonom Nikolom Teslom o širenju LTE mreže u cijeloj BiH, a time smo već i 5G ready, tj. napravljen je veliki iskorak k mreži posljednje generacije. Mobilna mreža četvrtice generacije u istom trenutku je i 5G ready i IoT ready, čime, s naše strane, želimo omogućiti sve da naši korisnici u BiH više nikada ne čekaju na novu generaciju mreže kao što su čekali na 4G. Korisnici su se uvjerali da 4G mreža omogućava oko 10 puta veću brzinu downloada i oko 20 puta veću brzinu uploada podataka u odnosu na 3G mrežu, što, u kontekstu korisničkoga iskustva znači da, primjerice, možete uživo gledati HD televizijski program bez čekanja na učitavanje, igrati online igrice bez prekida ili ostvarivati videopozive u savršenoj HD kvaliteti.

noj HD kvaliteti.

Što će donijeti 5G u odnosu na 4G tehnologiju?

Veće korisničke brzine, ali i izrazito brz odziv mreže od svega nekoliko milisekundi. Gigabitne brzine i značajno smanjenje latencije ("kašnjenja signala"), donijet će nove mogućnosti vezane za razvoj umjetne inteligencije te veliki kapacitet u smislu broja korisnika i istodobno povezanih uređaja (IoT).

Ovih dana predstavljena je i ekskluziva u vašoj HOME.TV ponudi – kanal Game Bar. O kakvom sadržaju se radi?

Game Bar prvi je hrvatski TV kanal iz područja eSport/Gaming industrije koji je na području BiH isključivo i ekskluzivno – dio ponude HOME.TV usluge. Spada u kategoriju sportskih kanala, donosi uglavnom domaću produkciju, hrvatsku eSport Superligu, značajnije turnire iz Hrvatske i svijeta i potpunu interakciju s

gledateljima. Kanal je omogućen u SD i HD rezoluciji. Uz svakodnevnice TV emisije, na kanalu se mogu pratiti i prijenosi uživo. Inače, e-Gaming industrija u svijetu u velikoj je ekspanziji te pruža mnoštvo mogućnosti. Uz naše potencijale i ideje, vjerujem da ćemo skoro izaći s novim zanimljivim i ekskluzivnim projektima iz ovog područja.

Podsjetimo, prošle godine, 9. srpnja, potpisan je granski kolektivni ugovor za bh. telekom operatere u trajanju od dvije godine između Vlade FBiH i sindikata svih telekoma. Što je njime regulirano? S kojim se još izazovima kao kompanija susrećete?

Stupanjem na snagu novoga granskoga kolektivnog ugovora nastavljena je praksa iz prethodnih ugovora po kojima su zadržana sva prava radnika u obimu koji naše poduzeće može podnijeti. Naglašavajući činjenicu da su radnici HT-a Mostar najveći kapital i snaga ove kompanije, u razdoblju koje slijedi nastojat ćemo sačuvati status istih, unatoč brojnim izazovima... Izazov poslovanju svakoga predstavlja i ekspanzija alternativnih operatera poput Vibera i WhatsAppa te znatno niže cijene roaminga u međunarodnom prometu od 1. srpnja u zemljama zapadnog Balkana, što je, podsjetimo, dogovoreno Regionalnim sporazumom o roamingu, potpisanome na drugom Digitalnom summitu zapadnog Balkana u Beogradu.

Na tržištu rada, svjedoci smo tomu, vlada zahtjevna i izazovna borba za svako radno mjesto. Kako HT ERONET odgovara ovim izazovima?

Jedno od naših strateških opredjeljenja jest sačuvati radna mjesta i, na drugoj strani, mladima omogućiti zaposlenje, usavršavanje, praksu. Jedna od naših strateških odrednica jest i društveno odgovorno poslovanje, što svakodnevno potvrđujemo u praksi. Pružamo potporu projektima lokalne zajednice; tu je i iznimna suradnja sa Sveučilištem s kojim imamo potpisan sporazum, između ostaloga, i na području studentske prakse. Imamo i 100-tinjak studenata koji su kod nas angažirani preko studentskog servisa za što dobivaju naknadu, a kroz rad upoznaju se s procesima i funkcioniranjem HT-a, uče, stječu iskustvo...

Aktivno radimo na izgradnji partnerskih modela, kako s kompanijama iz telekom sektora tako s drugim industrijskim granama. Ovdje bih napomenuo kako se Telco/ICT tržište u BiH dodatno preslaguje uslijed zahtjeva tržišta za sve većom brzinom odziva na zahtjeve korisnika te potrebom za optimizacijom sve složenijega poslovanja. Ukorak s brojnim tržišnim zahtjevima i promjenama u planu su transformacija i reorganizacija poduzeća u čiji proces su uključeni i zaposlenici kroz izravne konzultacije i razgovore, a u cilju što učinkovitije i bolje provedbe planirane transformacije koja je nužna. Od zaposlenika, dakle, očekujemo razumijevanje i daljnje aktivno sudjelovanje u svim procesima koji su pred nama. ●